

ELECCIONS EUROPEES 2024

Tema
Biodiversitat i protecció naturalesa
Context
Estem perdent la biodiversitat i la natura més ràpidament que mai i, a Europa, els nostres ecosistemes estan en mal estat. Els científics creuen que estem vivint la sisena extinció massiva i la primera des que els humans van ocupar la Terra. Per sort, com vam veure durant la pandèmia i els confinaments, la natura té una capacitat increïble per recuperar-se. Les pràctiques per protegir i restaurar la natura són ben conegudes. Per això hem de fomentar pràctiques respectuoses amb la natura en l'agricultura, la silvicultura i la pesca i protegir determinades parts del territori perquè la natura es recuperi. La biodiversitat i els ecosistemes saludables són crucials per a la producció d'aliments i la nutrició, la protecció de desastres naturals i l'accés a l'aigua potable. Mantenir els ecosistemes és clau per reduir els riscos de desastres naturals. El maig de 2020, la Comissió Europea va adoptar dues estratègies sobre agricultura (Estratègia Farm to Fork) i sobre biodiversitat, que estableixen la visió per transformar l'agricultura i la silvicultura europees, i el pla a llarg termini per protegir la natura i revertir la degradació d'ecosistemes, amb objectius per al 2030. Però es requereixen accions molt més valentes i ambicioses si volem assolir els nostres objectius. Des d'aleshores, la Comissió Europea ha publicat una sèrie de propostes legislatives que encara s'estan negociant a nivell europeu i molt atacades pels conservadors i l'extrema dreta. Però, lamentablement, al Parlament Europeu, ens estem enfrontant a atacs sense precedents contra la restauració de la natura. El Partit Popular Europeu té una "llista negra" per tombar normes claus en quant a recuperació de la biodiversitat, que inclouen la llei de restauració de la natura, el reglament sobre pesticides, la directiva sobre qualitat de l'aire i la directiva sobre reducció d'emissions industrials. Els grups de l'extrema dreta (ECR i ID) donen suport a aquests atacs i malauradament una part dels

liberals també va en aquest camí, fet que genera que les majories siguin molt fines al Parlament Europeu.

Indicadors

- La desforestació, la degradació del sòl i dels boscos i el canvi d'ús del sòl són el segon principal contribuent a les emissions de gasos d'efecte hivernacle a tot el món: gairebé una quarta part de les emissions mundials. També contribueixen directament a l'aparició de malalties zoonòtiques com la COVID-19.
- Entorn 80% de la desforestació mundial és causada per l'expansió de la terra utilitzada per a l'agricultura.
- El 85% de les pesqueries del món estan plenament explotades o sobreexplotades, esgotades o recuperant-se de l'esgotament.
- La pèrdua de biodiversitat i la crisi climàtica estan interconnectades i s'exacerben mútuament.
- A nivell mundial, entre 5 i 13 milions de tones de plàstic acaben als oceans cada any, que representen més del 80% de les deixalles marines.
- La UE representa el 10% de les emissions de gasos d'efecte hivernacle a tot el món.
- El 90 % de la biodiversitat mundial es troba fora de la UE (Per tant, hem de treballar conjuntament amb la resta del món)
- El nombre d'espècies exòtiques invasores ha augmentat un 70% des de 1970.

Relat

Depenem de la natura: el planeta pot sobreviure a l'extinció massiva, però nosaltres no. Hem d'abordar les dues crisis del clima i la biodiversitat de manera conjunta: no podem salvar el clima sense recuperar la natura, i no podem restaurar la natura sense limitar l'escalfament global. En una Unió Europea on el 81% dels hàbitats es troben en mal estat i més de 1.500 espècies estan amenaçades d'extinció amb l'activitat humana entre els principals motors, ha arribat el temps d'actuar decididament.

La Unió Europea ha de liderar a nivell mundial la lluita contra la pèrdua de biodiversitat i dels serveis ecosistèmics associats dels quals depèn la nostra societat, causada per la degradació contínua dels ecosistemes. En l'àmbit europeu, s'haurà de revisar l'Estratègia de Biodiversitat, reforçant les mesures que cal prendre per assolir de forma

efectiva els objectius de frenar el procés d'extinció d'espècies i serveis ecosistèmics. Cal fomentar la recuperació neta de biodiversitat endèmica i, per tant, la restauració dels ecosistemes, de manera compatible amb una activitat humana respectuosa i sostenible.

Per preservar el nostres medis i entorns naturals, volem expandir les àrees protegides de forma significativa, assegurant-nos que cobreixin els ecosistemes clau i que garanteixin que la protecció realment funciona. Una major ambició s'ha d'alinejar amb més fons. La UE hauria de jugar un paper en l'aplicació de mesures bàsiques per a entorns saludables. La infraestructura i altres projectes finançats amb diner públic europeu no han de posar en perill la biodiversitat sinó que han d'ajudar a salvar-la i restaurar-la a nivell mundial.

A l'hora, és fonamental impulsar mesures internacionals de protecció del medi ambient, en particular als països més castigats del sud global, responent a les seves demandes de fons de reparació, mitigació i resiliència, i cooperant amb diligències degudes per a la compra de recursos climàtics i miners per aconseguir una transició climàtica justa. També serà necessari liderar el debat sobre la migració i el refugi climàtic, per evitar que les persones hagin de desplaçar-se com a conseqüència dels excessos del nord global.

Restaurar els ecosistemes no vol dir aturar la producció: un riu restaurat tindrà molts més peixos, els camps amb elements paisatgístics tindran més pol·linitzadors i un sòl més fèrtil i viu. Un bosc restaurat encara produeix fusta i els camps/boscors remullats encara poden produir (paludicultura, silvicultura ecològica).

Estem a favor de donar suport als agricultors perquè puguin practicar solucions agroecològiques que tenen múltiples beneficis. Per exemple, la rotació de cultius no només redueix la necessitat d'aplicar pesticides (en trencar els cicles reproductius de les plagues), sinó que millora la salut del sòl i, si s'hi inclouen cultius de lleguminoses, també fertilitza el sòl amb nitrogen.

Propostes específiques
1. Dotar l'Estratègia de Biodiversitat de pressupost suficient per poder identificar aquelles activitats humanes, projectes o pertorbacions que estiguin perjudicant les espècies i els ecosistemes d'Europa. Un cop identificats, es desenvoluparan Plans de Correcció i Compensació específics a escala europea per eliminar l'impacte negatiu de l'activitat, que hauran de considerar aspectes i propostes tècniques de tot tipus per a la consecució de l'objectiu de conservació i recuperació de les espècies i ecosistemes, i que incloguin mesures de caràcter jurídic o legislatiu. La Comissió Europea calcula que es necessitaran 48.000 milions d'euros anuals entre el 2021 i el 2030 per implementar l'Estratègia de biodiversitat de la UE. 2. Ampliar la superfície de les zones protegides de la UE, les zones amortidores ("buffer") que les envolten i els passadissos naturals, fins al 30% en terres i mars. 3. Promoure, a tota la Unió Europea i no solament als espais de la Xarxa Natura 2000, la planificació, redacció, aprovació i execució de Plans de Restauració d'Ecosistemes i Plans de Recuperació d'Espècies Amenaçades, per tal de recuperar la biodiversitat en perill i els serveis ecosistèmics degradats o destruïts, de forma coherent a tot l'espai europeu. El mecanisme de finançament, a càrrec del pressupost comunitari, ha de superar en concepte, amplitud, abast i quantia als programes LIFE, proporcionant la continuïtat i estabilitat que es necessiti fins a aconseguir eficaçment l'objectiu. 4. Mesures d'emergència per protegir els boscos de la UE i fomentar la silvicultura propera a la natura (que concilli la protecció de la natura amb l'ús comercial dels recursos forestals). Avui, els nostres boscos absorbeixen un 15% menys de diòxid de carboni que fa 20 anys. El mal estat dels nostres boscos es deu a moltes pressions, inclosa la contaminació de l'agricultura industrial i també el transport i els impactes del canvi climàtic. Però els

motius principals en són la recol·lecció excessiva de fusta i la mala gestió forestal, per la qual cosa demanem la prohibició de la tala a ras.

5. Acabar amb el finançament d'activitats nocives amb el medi ambient o amb la biodiversitat: la Unió Europea es va comprometre a destinar el 7,5% del Marc Financer Plurianual 2021-2027 a objectius de biodiversitat a partir del 2024 i el 10% el 2026 i el 2027. Però totes les partides pressupostàries de la UE haurien de complir el principi de ser respectuoses amb la biodiversitat abans de ser aprovades.
6. Gestionar de manera eficaç les àrees protegides de manera que garanteixin la seva conservació. Impulsar la implantació de les mesures previstes en el Reglament UE sobre "Restauració de la naturalesa" que extengui de forma efectiva les zones protegides i subjectes a actuacions de restauració i recuperació del medi natural a, com a mínim, el 30 % del territori europeu o més en casos com Catalunya que ja té aquest nivell de protecció declarada, però on encara falten recursos per la gestió i mesures reguladores d'usos.
7. Incentivar el desenvolupament d'estudis científics sobre el possible efecte del canvi global sobre els ecosistemes europeus i, particularment, sobre els espais de la Xarxa Natura 2000. Per a les àrees en què es prevegi un important impacte negatiu, treballarem en el disseny i execució de plans especials d'adaptació que mirin de contrarestar-ne els efectes.
8. Investigar i combatre possibles vulneracions de zones protegides del territori per Xarxa Natura 2000. En particular, caldrà una mirada atenta a l'impacte de projectes extractius i de plantes de tractament de purins. En paral·lel, caldrà racionalitzar la cabana porcina per tal d'evitar la contaminació d'aqüífers i l'afectació de la biodiversitat del territori. Evitar la contaminació d'aqüífers i excés de consum d'aigua que asseca aigües freàtiques i alguns corrents d'aigua, i que afecta greument la biodiversitat del territori.
9. Exigir la revisió en profunditat, el grau d'aplicació i la qualitat de la transposició, de totes les directives ambientals als diferents estats de la Unió Europea i, especialment, de les Directives d'Aus, Hàbitats i Avaluació

d'Impacte Ambiental. Es promouran mesures per reforçar la vigilància del compliment i bona transposició de les directives ambientals, així com per agilitzar i endurir el mecanisme sancionador en cas d'incompliment de la normativa.

10. Revisar les lleis de protecció de la natura per reforçar la seva aplicació, introduir sancions més elevades i impulsar els procediments d'infracció oportuns per als Estats membres que no els respectin. Revisar la directiva de responsabilitat ambiental per augmentar-ne les sancions.
11. Donar suport als estats membres en un enfocament territorial de la planificació física que preservi la natura i la biodiversitat.
12. Per protegir la integritat dels ecosistemes europeus, de les espècies endèmiques europees, així com també de les espècies i hàbitats de més enllà de les fronteres de la Unió Europea, promoure la prohibició als Estats membres de la importació de tota mena d'espècies exòtiques. En aquest sentit, es reforçaran les mesures per acabar amb el tràfic il·legal d'espècies amenaçades i/o dels seus productes derivats. A més, en el cas de recursos naturals com la fusta, s'intensificaran els controls per assegurar que la seva producció i comercialització es realitza seguint criteris estrictes de gestió sostenible.
13. Reduir un 50% l'ús dels pesticides pel 2030 i aprovar una nova Directiva de Pesticides, que els grups conservadors van rebutjar el 2023. Exigir que la Comissió Europea vinculi totes les futures subvencions de la PAC a les tècniques agrícoles compatibles amb les abelles i altres insectes pol·linitzadors. La forma més eficaç de garantir la biodiversitat, el medi ambient, la sobirania alimentària i la supervivència dels pol·linitzadors d'Europa i garantir un aliment sa és prioritzar els règims agraris ecològics en la futura PAC i avançar cap a una *política alimentària comuna*.
14. Aturar la desforestació i la degradació dels boscos i permetre que tornin a produir proporcionaria almenys el 30%, a escala global, de totes les mesures de mitigació necessàries per limitar l'escalfament global a 1,5°C. Segons els seus propis càlculs, la Unió Europea és el major importador per

càpita de productes agrícoles per alimentar la nostra producció d'animals o per als biocombustibles. La UE ja ha regulat la fusta il·legal, la pesca il·legal i els minerals de conflictes, però encara no hi ha legislació per regular les conseqüències negatives massives del clima sobre les importacions agrícoles.

15. Normes d'ús del sòl que protegeixin la biodiversitat i la natura tant en la Política Agrícola Comuna com en els fons de cohesió, que incloguin almenys el 50% dels fons per a la transformació agroecològica de les pràctiques agrícoles i una condicionalitat més estricta i millorada per a tots els agricultors que reben fons.
16. Fixar un objectiu de reducció vinculant del 50% per a l'ús de pesticides el 2050.
17. Requerir una auditoria (Due diligence) prèvia obligatòria del sector de la producció de fusta per garantir-ne la sostenibilitat.
18. Certificació obligatòria en el sector dels biocombustibles.